Notulen vergadering Raadscommissie Burgerzaken

Datum:	**9 september 2025**	
Locatie:	Raadszaal gemeentehuis Simpelveld	
Tijd:	19.00 uur	
Aanwezig:	De heer R. Kisters	voorzitter
	De heer mr. J. Vaessen	griffier
	Mevrouw S. Scheepers	burgemeester
	De heer P. Spirk	wethouder
	Mevrouw N. Yogi-van Loon	wethouder
	Mevrouw A. Ernes	wethouder
	De heer H. Hodinius	wethouder
	De heer G. Hollands	(algemeen directeur)
	De heer W. Schleijpen	BurgerBelangen
	De heer T. Honings	BurgerBelangen
	De heer T. Gulpen	LEEFBAAR
	De heer J. Kitzen	LEEFBAAR
	De heer J. Boltong	Lokaal Actief
	De heer G. Seroo	Lokaal Actief
	De heer J. Ernes	CDA
	De heer M. Biermans	CDA
	De heer P. Belleflamme	SAMEN1
	De heer J. Zwanenburg	SAMEN1
	Mevrouw R. Bartholomé	notulist

Agenda

1. Opening en mededelingen
2. Vaststelling agenda
3. Actielijst Burgerzaken
4. Raadsvoorstel Regionaal gezondheidsbeleid 2025-2030
5. Sluiting

1. Opening en mededelingen

De voorzitter opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom.

2. Vaststelling agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

3. Actielijst Burgerzaken

Er zijn geen op- of aanmerkingen.

4. Raadsvoorstel Regionaal gezondheidsbeleid 2025-2030

De heer Zwanenburg (S1) merkt op dat SAMEN1 veel vragen over dit raadsvoorstel heeft. Dat komt omdat bij het bekend worden dat het Zuyderland de intentie heeft om de spoedzorg van het ziekenhuis te Heerlen te verplaatsen naar Geleen, de toezegging is gedaan dat de groei van zorgvraag in de mijnstreek deels kan worden opgevangen als volop wordt ingezet op interventies die de gezondheid bevorderen. Deze stelling legt dus een groot deel van de oplossing van het probleem neer bij de uitgangspunten van dit raadsvoorstel. SAMEN1 vindt het daarom uitermate van belang dat ze een zo goed mogelijk onderbouwd gevoel krijgen dat met dit regionaal beleid tegemoet wordt gekomen aan die toezegging.
Hij stelt de volgende vragen:

1. Op pagina 4 van het raadsvoorstel staat dat er wordt ingezet op beweging en gezonde voeding, o.a. via gezonde scholen. Hoe verhoudt zich dat in het kader van de ombuigingen, waarin minder budget beschikbaar is voor de GBT?

2. Waarom nu reeds een regionaal beleid opstellen als de bewindspersonen van Volksgezondheid, Welzijn en Sport pas in 2025 in de Tweede Kamer over een nieuwe landelijke nota gezondheidsbeleid gaan stemmen (bron: brief van de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport aan de voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal Den-Haag, 27 november 2024).

3. Op pagina 6 van het raadsvoorstel staat dat 10% moet worden bezuinigd als de middelen naar het gemeentefonds overgaan. Waar is deze aanname gebaseerd?

4. Als dit voorstel geen directe financiële consequenties heeft, maar als de middelen overgaan naar het gemeentefonds dit gepaard zal gaan met een bezuiniging van 10% zal een tussenevaluatie van de gezondheidsnota plaatsvinden in 2028. Dan zullen al veel van de uitvoeringskosten zijn vergund. Zou het daarom niet verstandiger zijn om nu reeds vast te leggen dat de totaal aan vergunden kosten nooit hoger mogen zijn dan 90% van de nu geraamde kosten totdat duidelijk zal zijn wat de gevolgen zijn van het overgaan naar het gemeentefonds?

5a. Op pagina 6 van het raadsvoorstel staat: ‘We houden onverkort vast aan de ambitie om deze achterstand in 2030 met 25% te verminderen ten opzichte van het nationaal gemiddelde’. Als het nationaal gemiddelde stijgt of daalt, wordt dan ook de ambitie bijgesteld?
5b. Om de hoeveel tijd wordt het landelijk gemiddelde gewijzigd en kan het college de raad iedere wijziging doen toekomen?

6a. In het Regiobeeld Zuid-Limburg is per deelnemende gemeente een overzicht te vinden van ongezondheidsaspecten. Zijn dit ook de parameters waarmee de voortgang wordt gemeten?
6b. Als het antwoord op de vorige vraag is dat er meer gezondheidsaspecten zijn waarop de voortgang wordt gemonitord, dan is het verzoek om het resultaat van de andere aspecten ook mee te nemen en met de raad te delen.
6c. Om de hoeveel tijd worden de resultaten van de inspanningen per gemeente gemeten en kan het college de raad het resultaat van iedere nieuwe meting op de hoogte brengen?

7a. In Regiobeeld Zuid-Limburg van 1 juli 2023 is door de onderzoekers aangegeven dat al veel wordt samengewerkt, maar het nog effectiever kan en moet. Diezelfde onderzoekers hebben aangegeven dat kritisch moet worden nagegaan in hoeverre het netwerk of samenwerkingsverband daadwerkelijk bijdraagt aan het doel dat is gesteld en in welke mate de context, structuur en procesfactoren daartoe bijdragen.

Door middel van praktisch onderzoek dragen de aan het Team Zuid-Limburg verbonden onderzoekers van de Academische Werkplaats Duurzame Zorg hieraan bij. Kan bij de aan het Team Zuid-Limburg verbonden onderzoekers worden nagegaan wat dat praktisch onderzoek inhoudt?
7b. Onderzoekers, waaronder de onderzoekers van de Academische Werkplaats Duurzame Zorg, onderstrepen dat de uitdagingen dusdanig groot zijn dat er geen eenvoudige oplossing voorhanden is, noch een oplossing vanuit één organisatie of domein in de zorg kan komen. Kan het college nagaan waarop de onderzoekers deze conclusie hebben gebaseerd?

8. Op pagina 6 van het raadsvoorstel staat: ‘gemeenten onderschrijven het belang van burgerbetrokkenheid, wat derhalve als belangrijk thema is toegevoegd en op verschillende plekken expliciet in de nota is benoemd’. Kan worden aangegeven op welke wijze burgers worden betrokken?

De heer Gulpen (LEEFBAAR) merkt op dat de nota voortbouwt op het eerder vastgestelde in de gezondheidszorg. Toen is ook vastgesteld dat het een langjarig proces is om veranderingen teweeg te brengen en daarom staat ook in de nota dat nog niet op alle terreinen veranderingen zijn teweeggebracht. Dat kan natuurlijk ook niet, want hij heeft toen zelf gezegd dat niet vergeten moet worden dat eigenlijk een generatie nodig is om een gedragsverandering teweeg te brengen.
Deze nota is een voortzetting en daar staan inderdaad best veel dingen in die nog zorgwekkend zijn. De financiën zijn altijd leidend en als bezuinigingen aan de orde komen, moeten doelen helaas bijgesteld worden.
Het is met van belang hoe de gemeente gaat communiceren hierover en die mensen gaat bereiken die qua gezondheid aan de niet zo gunstige kant zitten.
In de gezondheidsatlas is te zien dat de gemeente Simpelveld helaas net boven de 50% zit qua overgewicht. Hij benadrukt nogmaals dat het belangrijk is om te kijken hoe deze mensen bereikt kunnen worden en hoe de gemeente hen ervan kan overtuigen dat ze daar iets aan moeten doen.
Bij de communicatie spelen De heer Gulpen (LEEFBAAR) wil daarom meegeven dat het belangrijk is om te kijken hoe communicatie richting burgers gedaan zal worden. De eerstelijnszorg, de scholen en de voorschoolse opvang spelen daar een rol in, maar het is met name belangrijk dat de ouders bereikt worden. De ouders moeten ervan doordrongen zijn c.q. worden dat een goede gezondheid (zowel lichamelijk als geestelijk) ook voor de schoolprestaties heel erg nodig is.
De heer Gulpen (LEEFBAAR) vindt dit een goede nota die verder uitgewerkt moet worden. Hij gaat ervan uit dat dat gaat gebeuren.

De heer Schleijpen (BB) sluit zich aan bij de woorden van de heer Gulpen (LEEFBAAR) voor wat betreft de kwaliteit van de nota en het ambitieniveau. Het is goed dat hoog wordt ingezet.
De vraag van BurgerBelangen sluit een beetje aan bij een vraag van SAMEN 1. Op pagina 6 van het voorstel staat dat het duidelijk is dat als de middelen overgaan naar het gemeentefonds, dit gepaard zal gaan met een bezuiniging van 10%. BurgerBelangen wil graag weten hoe het college desondanks de ambities volledig denkt te realiseren.

Wethouder Ernes antwoordt dat de nota een voortzetting is van de nota ‘Zuid springt eruit’. Er wordt geen nieuw beleid gemaakt en er wordt ook geen nieuw beleid voorgesteld, waarschijnlijk ook niet tijdens de looptijd van de nota want daar zijn de middelen niet voor. Het beleid en de uitvoering zoals dat binnen trendbreuk met name plaatsvindt wordt voortgezet.
Zoals in het stuk staat is de nieuwe nota wettelijk verplicht.

Er wordt een link gelegd met het Zuyderland ziekenhuis. Wethouder Ernes licht toe dat de hele wereld tegenwoordig naar het voorliggend veld wil en de mond vol heeft over preventie. Echter, de middelen worden met 10% gekort.

Het kabinet (voor zover daar nog van gesproken kan worden op dit moment) had zich bedacht dat alle (honderden) SPUKs van de gemeenten en Provincies over konden gaan naar de reguliere fondsen. Omdat dat efficiënter zou zijn, zou dat met 10% korting kunnen. Dat bleek echter niet zomaar te kunnen. Op dit moment zijn 8 SPUKs overgegaan naar het gemeentefonds, maar de korting van 10% is blijven staan voor alle SPUKs die zouden zijn overgegaan naar het gemeentefonds.

Wethouder Ernes hoopt dat dit niks doet met de ambities en dat de gemeente slim gebruik kan maken van GALA- en IZA-middelen.
IZA-middelen zijn transformatiemiddelen die voor een heel groot gedeelte neergelegd zijn bij de zorgverzekeraar en voor een klein gedeelte bij gemeenten.
De opvolger van GALA en IZA is het Aanvullend Zorg en Welzijnsakkoord (Azwa-akkoord), waar gemeenten op dit moment over in onderhandeling zijn met de landelijke overheid.
Wethouder Ernes hoopt zeker op Zuid-Limburg niveau een efficiency slag te kunnen slaan met zorgpartijen, preventie (zoals de GGD) en welzijnspartijen (Impuls) zodat aan de ambities niks verandert. De evaluatie is voor 2028 gepland en dan zal bekeken worden hoe het zit met de middelen.
Ze hoopt dat er dan een werkend kabinet met goede plannen is, dat ook iets van middelen naar het gemeentefonds overhevelt voor preventie, trendbreuk, dit gezondheidsplan en het gezondheidsbeleid in het algemeen.

De gezonde school is iets anders dan de gezonde basisschool van de toekomst (GBT). De gezonde school is een landelijk programma dat scholen helpt om structureel en planmatig te werken aan de gezondheid van leerlingen en studenten.
Voor de gezonde school kunnen scholen certificaten halen voor een aantal pijlers. Beide basisscholen hebben een aantal certificaten en zijn daarmee aan de slag, maar dat staat los van de GBT.

Met betrekking tot de vraag waarom nu reeds regionaal beleid wordt opgesteld antwoordt wethouder Ernes dat ze hoopt dat de bewindspersonen van VWS in 2025 in de Tweede Kamer over een nieuwe landelijke nota gezondheidsbeleid gaan stemmen, maar dat weet ze niet omdat er geen werkend kabinet is.
De voorliggende nota stond al lang voordat het Kabinet viel in de pijlers. Als elke keer op Den-Haag gewacht moet worden denkt wethouder Ernes dat er geen beleid van de grond komt in Zuid-Limburg.

Wethouder Ernes verzoekt om een nadere toelichting op vraag 4 van SAMEN1, met name wat bedoeld wordt met vergunde kosten.

De heer Zwanenburg (S1) licht toe dat hij aanneemt dat de kosten die gemaakt worden niet door 1 partij gemaakt worden, maar dat er ook andere partijen zijn die namens de GGD kosten gaan maken. Dan is het goed dat een beetje in de gaten gehouden wordt dat er wellicht tijdens het traject kortingen plaatsvinden en dat niet het hele bedrag aanbesteed gaat worden.

Wethouder Ernes weet niet of echt aanbesteed gaat worden. Met het uitvoeringsbeleid wordt geprobeerd aan te haken bij al bestaande uitvoeringen. Met de korting van 10% die gaat komen, wordt zeker rekening gehouden.

De ambitie om de achterstand met 25% te verminderen ten opzichte van het nationaal gemiddelde wordt inderdaad bijgesteld als het nationaal gemiddelde stijgt of daalt. De ambitie is een percentage en geen absoluut getal.
Om de hoeveel tijd het landelijk gemiddelde gewijzigd wordt weet wethouder Ernes niet. Als dat gewijzigd wordt zou dat besluit naar de raad gestuurd kunnen worden. Ze zegt toe dit na te vragen.

Het Regiobeeld Zuid-Limburg heeft met name te maken met de IZA transformatieplannen. SAMEN1 vraagt of per deelnemende gemeenten een overzicht te vinden is van ongezondheidsaspecten en of dit ook de parameters zijn waarmee de voortgang wordt gemeten.
Wethouder Ernes licht toe dit 2 verschillende dingen zijn. Het Regiobeeld Zuid-Limburg is met name gemaakt als onderlegger voor de IZA transformatieplannen. Of de parameters uit het Regiobeeld ook voor dit plan gebruikt worden zal ze laten navragen.

De heer Zwanenburg (S1) licht toe dat bij de parameters per gemeente een getal staat. Dat geeft een beeld over hoe het met de gezondheid gaat. Het is ook van belang om een gevoel te krijgen bij het effect van wat de GGD allemaal doet voor je afzonderlijke gemeente.
Dit wordt bijgehouden en het zou fijn zijn als de raad op de hoogte gehouden wordt als er weer nieuwe cijfers zijn.

Wethouder Ernes weet niet zeker of dat dezelfde parameters zijn als die wat de GGD voor het voorliggende gezondheidsplan gebruikt en zegt toe dit na te vragen.
Als er nieuwe cijfers komen zullen die zeker toegankelijk gemaakt worden voor gemeenten en daarmee ook voor raadsleden.
Om de hoeveel tijd de resultaten van de inspanningen per gemeente gemeten worden zal wethouder Ernes ook laten navragen.
Ze zegt schriftelijke beantwoording toe op de openstaande vragen.

De werkplaats duurzame zorg gaat over de IZA transformatieplannen. Dat zijn transformatieplannen waar met name zorgpartijen de samenwerking proberen op te zoeken om de zorg zo duurzaam mogelijk voor de toekomst vorm te geven. Daar zijn het Zuyderland, Ouderenzorg, Meander, Radar, welzijn en gemeenten bij aangehaakt.
Betere samenwerking moet ook in het voorliggende plan want anders kan de 10% korting niet opgevangen worden.
Echter, de vraag die de heer Zwanenburg (S1) stelt heeft te maken met de IZA transformatie-plannen. Op dit moment zijn bijvoorbeeld transformatieplannen pluswijken en mentale gezondheid goedgekeurd door de zorgverzekeraar. De IZA transformatieplannen gaan over zorg en alle zorg gaat ook over onze burgers.
Het voorliggende plan gaat ook over onze inwoners maar dit is echt aan de voorkant.
Vraag 7b gaat ook hierover. De onderzoekers hebben de conclusie waarschijnlijk gebaseerd op het Regiobeeld en vervolgens het Regioplan. Wethouder Ernes zal dit navragen en schriftelijk beantwoorden.

Het voorliggende regionaal gezondheidsbeleid heeft zeker raakvlakken met IZA en nog veel meer met GALA.
De afgelopen jaren is met het plan ‘Zuid springt eruit’ geprobeerd om op een jeugdige leeftijd in te zetten. Zoals in het integraal plan en in het raadvoorstel te lezen is, is daar een generatie voor nodig.
Het vervolg is dat de gemeenten dit nu breder willen gaan trekken door ook volwassenen te betrekken met een ongeveer vergelijkbare aanpak met dezelfde effectieve uitvoeringen waarvan gezien is dat ze ook werken. Met dit voorstel wordt dus niks nieuws gedaan, maar wordt de doelgroep iets verbreed.
Daar komt ook zorg bij en daar hebben de transformatieplannen ook mee te maken. Er zijn steeds minder mensen om zorg te leveren en er zijn steeds minder middelen om die zorg te kunnen betalen. Het doel van de transformatieplannen is om de zorg naar de voorkant te verschuiven. Dat betekent automatisch dat met het voorliggende gezondheidsbeleid die mensen zo goed en vroeg mogelijk gesignaleerd moeten worden.
Zoals de heer Gulpen (LEEFBAAR) net zei moet echt op communicatie ingezet worden, zodat deze mensen in het voorliggend veld (liefst met welzijnspartijen, verenigingen enz.) bereikt kunnen worden, zodat ze uiteindelijk geen of misschien op een later tijdstip pas echte zorg nodig hebben.

Zoals wethouder Ernes terecht schetst bestaat de gezondheidszorg uit tientallen en misschien wel honderden partijen. Wat de heer Zwanenburg (S1) integreerde aan deze alinea is dat deze onderzoekers juist aan het kijken zijn - omdat het om zoveel partijen gaat en men vaker langs elkaar heen werkt - of dat in een mal gegoten kan worden zodat dat in elk geval minder gebeurt. Dat heeft uiteindelijk ook effect op het lokale niveau in Simpelveld. Hij zou graag op de hoogte gehouden worden van de resultaten van die onderzoeken (welke partijen zouden beter met elkaar kunnen samenwerken of moeten juist apart). Hij denkt dat dat ook interessant is voor het college, want dat draagt uiteindelijk bij aan de kwaliteit van de gezondheidszorg.
De heer Zwanenburg (S1) vindt het goed dat men daarmee bezig is, maar hij vindt het ook interessant en goed dat de raad een beetje op de hoogte gehouden wordt over de resultaten. Zijn vraag was eigenlijk dat als er signalen zijn dat er resultaten uit de onderzoeken komen, de raad erover geïnformeerd wordt over het effect hiervan op het beleid van de gemeente.

Wethouder Ernes is het volledig hiermee eens.
Er is een gemeentelijke kopgroep die bestaat uit 3 grote centrumgemeenten (Maastricht, Sittard-Geleen en Heerlen) en 3 kleine gemeenten (Simpelveld waar wethouder Ernes bij zit, Vaals en Stein). De wethouders zitten geregeld bij elkaar om de transformatieplannen en de beweging van de IZA te bespreken en daar zit ook een behoorlijke pot geld bij van ettelijke miljoenen.
Er zijn veel meer gelden naar de zorgverzekeraars gegaan, dus er is ook een grote regiegroep die regelmatig bij elkaar komt. Daar zitten de wethouders bij, de partijen die ze net genoemd heeft (zorgpartijen vanuit welzijn enz.) en ook de onderzoekers.
Samenwerken begint vaak bij bestuurders omdat daar het eerste draagvlak ligt. Wethouder Ernes heeft de eerste paar keren toen ze daarbij zat met verbazing gekeken naar wat ze zag gebeuren. Dat is precies waar de onderzoekers mee bezig waren, namelijk wat er gebeurt als vanuit het hele zorglandschap (van het ziekenhuis tot het welzijn, van gemeenten tot de GGD) partijen bij elkaar gezet worden om plannen te maken. Volgens wethouder Ernes zijn daar ook al conclusies uit gekomen, maar dat zal ze laten nakijken en aan de raad doen toekomen.

Met betrekking tot vraag 8 van SAMEN1 antwoordt wethouder Ernes dat burgerbetrokkenheid pas genoemd werd door de adviesraad en niet in de nota was opgenomen. Ze is verheugd dat dat alsnog gebeurd is, maar kan niet precies zeggen hoe dat geregeld gaat worden. Zodra dat bekend wordt, laat ze ook dat aan de raad toekomen.

De heer Gulpen (LEEFBAAR) wijst erop dat de cijfers over de laatste stand van zaken van de burgers van de gemeente Simpelveld terug te vinden zijn in de gezondheidsatlas van de GGD.

Toezeggingen:
- De openstaande antwoorden op de vragen 6, 7 en 8 worden schriftelijke toegestuurd.

Wethouder Ernes vraagt aan de heer Zwanenburg (S1) of de antwoorden persé voor de raadsvergadering nodig zijn. Het is namelijk heel veel werk om dat uit te zoeken en het onderzoek van de IZA is niet van toepassing op de voorliggende nota.

De heer Zwanenburg (S1) antwoordt dat hij duidelijk heeft gemaakt dat dit na-ijlt, maar de antwoorden hebben geen effect op het voorliggende beleid. Dat hoeft dus niet vóór de raadsvergadering.

<u>AGENDEREN VAN HET VOORSTEL VOOR DE RAADSVERGADERING</u>

- *De fracties SAMEN1, BurgerBelangen, LEEFBAAR, CDA en Lokaal Actief gaan akkoord hiermee.*

De voorzitter constateert dat de commissie unaniem akkoord gaat met agendering van dit voorstel voor de raadsvergadering.

5. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 19.45 uur.

De griffier,	De voorzitter,
De heer mr. J. Vaessen	De heer R. Kisters